

povedka o ljubezni“, „Biser“, „Lojzek, pojdi k meni, povedal ti bom povest“ in drugih več). Med črticami jih je nekaj, ki so pravi biseri.

Motiv jim je navadno materinska ali očetovska ljubezen, četrta ali sedma božja zapoved, prav pogosto pa smrt. Dasi je znal biti humorističen (primeri „Naši otroci“ v „Angelčku“ 1902.), je večina teh ljubkih črtic prepojena z globoko žalostjo, s slutnjo neke daljnje, nepojmljive, velike nesreče. Bil je šele v razvoju, vendar diha njegovi spisi možato resnost, oplojeno z idealnim hrepenenjem po plodonosnem delu.

Koliko mladim ljudem se studi življenje, ker ne vedó, kako bi ga rabili, tu pa je zamrla, komaj vznikla iz kali, nadepolna moč, ki je hrepenela po življenju, po delu za Boga in domovino! Selku časten spomin!
VI. K.

K zgodovini slovenske stenografije je objavil zagrebški „Stenograf“ zanimiv prinos: „Slovensko stenografijo“, katero je po Gabelsbergerju spisal in sestavil France Hafner, nadučitelj štirirazredne ljudske šole v Slovenjem Gradcu na Štajerskem. Profesor Stanko Miholič, ki je objavil rokopis, nam je podal o njem tudi kratko zgodovino in oceno, v kateri pravi: Hafner je prvi prevel Gabelsbergerjev stenografski sestav na slovenski jezik. „Slovenska Matica“ ga je poslala „Prvemu češkemu stenografskemu društvu“ v Prago, da ga naj oceni. Ocena ni bila najpovoljnija, in rokopis je prišel v knjižnico „Saškega stenografskega instituta“ v Draždanih. „Hrvatsko stenografsko društvo“ ga je na svojo prošnjo dobilo od tam, da ga objavi. Iz prevoda se vidi, da Hafnerju niso bili znani prevodi tega sestava v razne slovanske jezike, kajti ko bi jih bil poznal, bi se bil moral nanje ozirati, posebno na češkega. Njegov prevod je vseskozi samostalen; to je na eni strani sicer njegova prednost, a na drugi strani tudi velika hiba. Tudi se Hafner ni držal natančno Gabelsbergerjeve abecede, kakor so delali drugi prevajavci, na primer Heger, Vinković i. dr., ampak je samovoljno menjaval pomen Gabelsbergerjevih znakov tudi tam, kjer ni bilo treba. Tako je n. pr. *n* premenil v *c*, *t* v *j*, *f* v *t*, *ei* v *z*, *ein* v *č*; Gabelsbergerjevega *tsch*, ki ima jako pripraven znak, v Hafnerjevem sestavu ni. Profesor Miholič pravi, da Hafnerjev sestav danes sicer nima in tudi ne more imeti praktične vrednosti, a je vendar zanimiv in poučen zgled iz zgodovine slovenske stenografije.

„Novice“ in „Zgodnja Danica“. Nov duh je zavel v dnevnem časopisju slovenskem. Zato se porajajo novi listi, ki pišejo v smislu novega časa. Pri tem pa sta pešala vedno bolj dva lista, ki sta svoj čas igrala važno vlogo v zgodovini slovenstva. S sklepom lanskega leta so zadnjikrat izšle „Novice“, katere so kot najstarejši slovenski list dopolnile 60. letnik. Pod uredništvom „očeta slovenskega naroda“, dr. Janeza Bleiweisa so bile „Novice“ vodilni

slovenski list ne le v političnih in narodno-gospodarskih vprašanjih, ampak tudi naši najboljši pesniki so v njih objavljali svoje umotvore. A pozneje so propadale vedno bolj, in ko so začele pisati za politično liberalno stranko, jih je vse zapustilo. — „Zgodnja Danica“ je tudi prenehala, dopolnivša svoj 52. letnik. Tudi ona je bila včasih imenitna. Njen vrli urednik Luka Jeran s svojo odkritosrčno besedo in zdravo sodbo ji je pridobil veliko veljavo. Po njegovi smrti se ni mogla več povzdigniti. Mlajši listi so potegnili občinstvo nase. Zadnji čas jo je urejeval msgr. Tomo Zupan.

Dr. Vinko Šercl, slovanski glotolog.

V Ljubljani je že večkrat prav zanimivo predaval g. vseučiliški profesor dr. Vinko Šercl o ruskih razmerah. Začudili smo se, ko smo v razgovoru z njim opazili, da si je v neverjetno kratkem času prisvojil ne le popolnega znanja, ampak tudi izredno spretost v slovenskem jeziku. Izredna jezikovna nadarjenost g. dr. Šercla je pa uprav čudovita. Dr. Karol Glaser je v „Slovenki“ podal kratek življenjepis, ki je tako zanimiv, da iz njega posnemamo glavne podatke.

Vinko Šercl se je porodil 1843. leta v Berounu na Češkem in je v rojstnem kraju hodil v ljudsko šolo do sedmega leta; 1850. leta pa je njegov oče bil premeščen za uradnika k okrajnemu sodišču v Prago, kjer je mladi Šercl moral zahajati v takozvano „Musterhauptschule“; zaradi nedostatnega znanja nemščine je napredoval le polagoma. 1853. leta je vstopil v latinske šole, ter se je učil tako uspešno, da se je priril med prve součence. 1861. leta se je vpisal v pravoslovje, kakor njegov rojak Al. Vaniček, ki si je sam pridobil ime: „Registrator der vergleichenden Sprachforschung“, in je tekom štirih let napravil vse dotične izpite z dobrim uspehom. Istodobno je bil v deželni zbori tesnopolisec za češki in nemški jezik.

V svojem 16. letu se je začel učiti Šercl modernih jezikov in sicer najpoprej laškega in francoskega za praktično rabo; v sedmem gimnazijskem razredu se je bavil z angleščino, španščino, ogrščino in hebrejščino. Kot dijak je hodil pogostoma v vojašnico na Mali strani v Pragi, kjer so se vrstili vojaški raznih narodnosti; skoraj vsaki dan se je tam razgovarjal s poljskimi, ogrskimi in laškimi vojaški. V osmem razredu pa se je poprijel turščine, ciganskine, ruščine, poljščine, holandsčine, perzijsčine in sanskrtščine.

Na vseučilišču je znatno razširil svoje znanje v jezikih in se je pečal z novo grščino, rumunščino, srbsčino, portugalsčino, švedščino in danščino. Pri vsem tem pa mu niso zadoščali zahodni jeziki, in s posebnim veseljem se je poprijel tudi orientalskih jezikov, na primer kitajščine, japonščine, arabščine, malajščine in tibetščine. 12. dne meseca februarja